

Suomen Posti Oyj
PL 1

00011 POSTI

PÄÄTÖS OSOITTEISSA TYRSKYVUORI 17 JA 19 SIJATSEVIEN KERROSTALOJEN POSTINJAKELUTAVASTA

1. Osapuolet:

Ratkaisunhakija A

Suomen Posti Oyj

2. Vireille tulo

Viestintävirastoon saapui 21.2.2007 A:n lähettämä postinjakelua koskeva ratkaisupyynnö. Ratkaisupyynnö koskee Espoon Kivenlahdessa sijaitsevis-
sa kerrostaloissa asuvien postinsaajien postinjakelua. Talojen omistajien
Suomen Asumisoikeus Oy:n ja TA-Asumisoikeus Oy:n edustajat kuten
myös talojen asukastoimikunnan ja talohallitusten jäsenet ovat yhdessä
A:n kanssa allekirjoittaneet ratkaisupyynnön.

Ratkaisupyynnön liitteenä on A:n Suomen Posti Oyj:lle (jäljempänä Posti)
asiasta aiemmin lähettämä 13.2.2007 päivätty reklamaatio sekä Postin
siihen 17.2.2007 antama vastaus. Ratkaisupyynnöstä ja siihen liitetyistä
asiakirjoista käy ilmi, että posti jaetaan ko. taloissa asuville postin saajille
vajaa 100 metriä pitkän neliporrashuoneisen kerrostalon päädyssä ulkona
oleviin postilaatikoihin.

Asiakirjoista käy ilmi, että ratkaisupyynnössä tarkoitetuissa taloissa on
päätyasuntoja lukuun ottamatta kolme erillistä päällekkäistä huoneistoa.
Päädyissä on puolestaan kaksi päällekkäistä erillistä huoneistoa. Tyrsky-
vuori 17:ssa on kaksi porrashuonetta, joissa on kahdeksan huoneistoa.
Talon päädyissä on neljä huoneistoa, joilla on oma sisäänkäynti. Tyrsky-
vuori 19:ssa olevassa talossa on puolestaan neljä porrashuonetta, joissa
kussakin on neljä huoneistoa. Erillisellä ulkopuolisella sisäänkäynnillä
olevien huoneistojen lukumäärä on 12 kappaletta. Yhteensä kahdessa yh-
tenevässä yhtiössä on siis 24 huoneistoa (6 x 4 kappaletta) porrashuo-
neissa ja 16 huoneistoa omalla sisäänkäynnillään. Tyrskyvuori 19:ssa si-
jaitsevien huoneistojen ulko-ovissa on postiluukut kuten kerrostalossa
yleensäkin.

A totesi Postille lähettämässään reklamaatiossa, että kysymyksessä ole-
vat talot ovat määritelmän mukaan ilmiselvästi kerrostaloja ja että hänen

ymmärryksensä mukaan "postitoimilain mukaan kerrostaloissa jakelijan tulisi jakaa posti suoraan huoneiston omaan postiluukkuun." A esitti, että Posti muuttaisi jakelukäytäntöään ja ryhtyisi jakamaan postin suoraan porrashuoneissa sijaitsevien huoneistojen ovien postiluukkuihin. Taloyhtiö samalla poistaisi näiden huoneistojen postilaatikat talon päädystä. A:n mukaan "vaihtoehtoisesti, mikäli Posti kokee että tilanne näin olisi selkeämpi, Posti voisi toki jakaa postin kaikille suoraan huoneistoihin."

Posti viittaa 17.2.2007 A:lle antamassaan vastauksessa liikenne- ja viestintävaliokunnan postipalvelulaista antamaan mietintöön (LiVM 13/2000 vp). Mietinnössään valiokunta muun ohella toteaa, että Posti ei voi vaatia laatikkojen sijoittamista kerrostalon ulkoseinään tai pihalle, vaan taloyhtiön niin toivoessa jakelun tulisi tapahtua huoneistojen ovissa oleviin luukkuihin. Valiokunnan mietinnön mukaan kerrostaloissa, joissa jo on ehditty siirtyä pois luukkukannosta, laatikkokantoa voidaan kuitenkin postipalvelulain säännöksen estämättä jatkaa.

Posti toteaa tämän jälkeen, että "Postin tietojen rakennus on valmistunut 1980 luvulla. Tästä syystä ei ole lakiin perustuvia syitä vaatia kyseiseen rakennukseen jakelua oviluukkuihin. Maassa on runsaasti kerrostaloja, joissa edellä olevan perusteella on voitu jatkaa laatikkoon- tai lokerikoonjakelua."

A toteaa Viestintävirastoon lähettämässä ratkaisupyynnössään, että 1996 valmistuneessa kerrostalossa asuvia postin saajia juoksutetaan reilu sata metriä talon päätyyn hakemaan postinsa. Kysymyksessä olevissa taloissa ei ole koskaan siirrytty ulkopuoliseen keskitettyyn laatikkokantoon vaan "jonkin kummallisen erehdyksen vuoksi posti vaan on aina jaettu talon päätyyn". A katsoo myös, ettei Posti voi käyttää postipalvelulain voimaantuloa edeltänyttä postinjakelutapaa verukkeena sille, että se hylkää postin saajien pyynnön postipalvelulain mukaiseen jakelutapaan siirtymisestä.

3. Asiaa koskevat säännökset

Postinjakelutavasta on säädetty postipalvelulain (313/2001) 12 §:ssä. Sen mukaan kirjellähetykset tulee jakaa pientaloihin paikalliset olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisen matkan päässä olevaan laitteeseen tai rakennelmaan. Kerrostaloihin kirjellähetykset tulee jakaa rakennukseen asiakaskohtaisena jakeluna.

Postipalvelulain 14 §:n 2 momentin mukaan Viestintävirasto antaa tarvittaessa yksityiskohtaisemmat yleiset ohjeet kirjellähetyksen vastaanotossa ja jakelussa tarvittavien laitteiden ja vähäisten rakennelmien sijoittelusta.

Viestintävirasto on edellisen lainkohdan nojalla antanut valtakunnalliset ohjeet ja suositukset postinjakelun järjestelyistä. Viestintäviraston ohjeen kohdassa 4 käsitellään postinjakelua kerrostaloalueille. Ohjeen kohdan 4.1.1 todetaan, että "postipalvelulain mukaan kirjellähetykset jaetaan kerrostaloissa rakennukseen asiakaskohtaisena jakeluna. Tämä merkitsee, että lähetykset jaetaan pääsääntöisesti huoneistokohtaisesti oviluukkuun, jos se on rakennusteknisesti mahdollista. Ennen postipalvelulain voimaantuloa vallinnut kiinteistökohtainen jakelutapa voidaan kuitenkin säilyttää."

Postipalvelulain 23 §:n mukaan postilaatikkojen sijoittamisesta määrää kunnan rakennusvalvontaviranomainen, jos asianosaiset eivät pääse asiasta muuten sopimukseen.

4. Viestintäviraston toimivalta

Viestintävirasto on liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla toimiva sähköisen viestinnän ja tietoyhteiskuntapalvelujen yleinen hallintoviranomainen. Postipalvelulain mukaan Viestintäviraston tehtäviin kuuluu valvoa, että Posti noudattaa postipalvelulakia.

Postipalvelulain 37 §:n mukaan postinjakeluun tyytymätön voi saattaa asian Viestintäviraston ratkaistavaksi. Ratkaisupyyntö on annettava Viestintävirastolle 60 päivän kuluessa tyytymättömyyden aiheuttaneen seikan tiedoksisaamisesta.

Postipalvelulain 33 §:n mukaan Viestintävirasto voi velvoittaa postipalvelulakia rikkovan postiyrityksen korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä.

Postipalvelulain 38 §:n mukaan Viestintävirasto voi päätöksessään määrätä, että päätöstä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman.

5. Asian selvittäminen

5.1. Postin selvitys

Viestintävirasto pyysi Postin selvitystä osoitteissa Tyrskyvuori 17 ja Tyrskyvuori 19 sijaitsevien kerrostalojen postinjakelutavasta. Selvityksessä Postia pyydettiin kertomaan perusteltu syy, jonka vuoksi Posti on lähtökohtaisesti hylännyt pyynnön luukuun jakeluun siirtymisestä. Lisäksi Viestintävirasto pyysi Postia tuomaan selvityksessään esiin perustellun näkemyksensä ratkaisupyyntöä esitettyjen postinjakelutapojen käytännön toimivuudesta sekä siitä, mikä ehdotetuista vaihtoehdoista postinjakelutavoista olisi Postin näkökulmasta toteuttamiskelpoisin ja miksi.

Posti antoi asiasta selvityksen, jossa Posti totesi, että kysymyksessä on 1996 valmistuneet kerrostalot, joihin on rakentamisen yhteydessä asennettu erilliset postilaatikot joihin postilähetykset on talojen valmistumisesta lähtien jaettu. Posti totesi lisäksi, että Tyrskyvuori 17:ssä kahdeksan (8) huoneistoa sijaitsee porrashuoneissa. Huoneistojen ovissa ei kuitenkaan ole huoneistokohtaisia postiluukkuja, joihin postinjakelu voitaisiin suorittaa.

Posti vetosi selvityksessään postipalvelulakiin, lain esitöihin ja Viestintäviraston antamiin valtakunnallisiin ohjeisiin ja suosituksiin postinjakelun järjestelyistä. Postin mielestä postipalvelulain 12 §:n säännöksestä, joka määrää jakamaan kirjelähetykset rakennukseen asiakaskohtaisena jakeluna ei voida "suoraan päätellä, että jakelu pitää suorittaa oviluukkuun". Postin mielestä myös laatikko- ja lokerikkojakelu voi olla jakelua rakennukseen asiakaskohtaisena jakeluna.

Selvityksensä seuraavassa kappaleessa Posti siteerasi postipalvelulakia säädettäessä annettua liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintöä (LIVM 13/2000 vp). Valiokunta toteaa mietinnössään mm, että postipalvelulain asiakaskohtaisella jakelulla kerrostaloihin tarkoitetaan jakelua huoneistokohtaisiin luukkuihin sisälle kerrostaloon. Valiokunta lisää, että "taloissa, joissa jo on ehditty siirtyä pois luukkukannosta, laatikkokantoa voidaan kuitenkin säännöksen estämättä jatkaa." Postin mielestä valiokunta on näin "kohtuusyistä halunnut antaa Postille oikeuden jatkaa vanhoissa kerrostaloissa lokerikko- ja laatikkojakelua."

Lisäksi Posti vetosi Viestintäviraston antamien postinjakeluohjeiden kohtaan 4.1.1. Ohjeessa Viestintävirasto toistaa lain esitöissä edellä siteeratun kohdan, jonka mukaan postipalvelulaki edellyttää, että posti jaetaan kerrostaloihin huoneistokohtaiseen luukkuun ja, että ennen postipalvelulain voimaan tuloa vallinnut muunlainen jakelutapa voidaan kuitenkin säi-

lyttää. Posti vetosi vielä siihen, että posti on jaettu Tyrskyvuori 17:ssa ja 19:ssa asuville postinsaajille postilaatikkoihin rakennusten valmistumisesta lähtien eikä kukaan ole asiaan aiemmin puuttanut ja vaatinut jake-lutapamuutosta.

Selvityksensä lopuksi Posti totesi, että ratkaisunhakijan ehdottamista jakelutavoista toteuttamiskelpoisin olisi seuraava. Tyrskyvuori 19:ssa porrashuoneissa sijaitseviin huoneistoihin (16 kpl) huoneistokohtaisiin postiluukkuihin. Lopuille perustettaisiin kaksi erillistä laatikkoryhmää, jotka sijoitettaisiin siten, että nykyisen laatikkoryhmän laatikkomäärää vähennettäisiin neljään laatikkoon ja Postin ehdottamaan paikkaan talon päätyyn rakennettaisiin uusi laatikkoryhmä, johon sijoitettaisiin kahdeksan laatikkoa. Tyrskyvuori 17:n osalta lähetykset jaettaisiin porrashuoneissa sijaitseviin huoneistoihin huoneistokohtaisiin postiluukkuihin. Lopuille neljälle huoneiston osalta lähetykset jaettaisiin nykyisessä paikassaan sijaitsevaan laatikkoryhmään.

5.2 Ratkaisunhakijan vastine

Viestintävirasto varasi ratkaisunhakijoille tilaisuuden antaa vastineensa ja lausua käsityksensä Postin selvityksestä. Erityisesti pyydettiin kertomaan, pysyvätkö hakijat vaatimuksessaan, että lähetykset pitäisi jakaa Tyrskyvuori 17:ssa asuville postinsaajille huoneistokohtaisiin postiluukkuihin, joita huoneistojen ovissa ei kuitenkaan ole.

A:n allekirjoittaman vastineen mukaan Tyrskyvuori 17:ssa sijaitsevien huoneistojen ulko-ovissa on valmiudet postiluukuille ja yhtiön isännöitsijä on allekirjoittanut ratkaisupyynnön tietoisena ko. muutostarpeesta.

A kertoo muuttaneensa kyseiseen asumisoikeusyhtiöön vuonna 2005 ja olleensa siitä lähtien useita kertoja yhteydessä Kivenlahden Postin jakeluesimieheen. Muista asioista reklamoidessaan A oli samalla pyytänyt katselmusta postinjaon muuttamista varten mutta ei ollut saanut asiaan koskaan vastausta.

Vastineessaan A myös toteaa, että ratkaisunhakijoiden kokema postinjakelun epäkohta on todellinen eikä seikka, että ennenkin on toimittu virheellisesti voi olla peruste toimia niin myös jatkossa. Epäkohdat on voitava korjata. A myös viittaa Postin asiassa esittämiin ristiriitaisiin argumentteihin ja toteaa, että "ilmeisesti tästä asukkaiden kärsimästä haitasta on muodostunut Postille nk. saavutettu etu".

Vastineessa todetaan postin noutomatkan osalta, että kerrostaloissa asuvien ratkaisunhakijoiden etäisyydet laatikoilleen ovat nykyisellään jopa yli kaksi kertaa pidemmät kuin mitä rivitaloalueille sallitaan. Vastineen mukaan jo tällä perusteella voidaan pitää selvänä, että muutos on välttämätön. Vastineen mukaan "nyt sitten samassa yhteydessä tulee porrashuoneissa sijaitsevien asuntojen jakelu muuttaa toki huoneiston ovessa olevaan postiluukkuun tapahtuvaksi, kuten asiaan kuuluukin."

Vastineensa lopuksi ratkaisunhakija vetoaa siihen, että postinjakaja kulkee joka tapauksessa muutaman metrin etäisyydeltä kaikkien porrashuoneiden ohitse jakaakseen postin ulos huomattavan kauas huoneistoista sijaitsevaan laatikkorivistöön vaikka huoneiston postiluukusta jakaminen olisi täysin normaalia. Vastineen mukaan nykyiselle postinjakelun järjestykselle ei ole koskaan ollut minkäänlaista perustetta.

5.3 Postin vastine

Viestintävirasto varasi vielä Postille tilaisuuden lausua käsityksensä ja esittää kantansa ratkaisunhakijoiden vastineesta. Postia pyydettiin erityisesti ilmaisemaan perusteltu käsitys siitä, pitääkö Posti kerrostaloissa asuvien ratkaisunhakijoiden postin noutomatkaa eli postilaatikoiden etäisyyttä kohtuullisena.

Postin vastauksen mukaan peruste nykyiselle jakelutavalle syntyi jo siinä vaiheessa, kun kiinteistön rakennuttaja hyväksyi postilaatikkojen sijoittamisen rakennuksen ulkoseinään. Posti on jaettu talojen valmistumisesta lähtien kyseisiin laatikkoihin.

Ratkaisunhakijoiden postinnoutomatkan eli postilaatikkojen etäisyyden osalta Posti toteaa, että ratkaisupyyntö koskee jakelutapaa kerrostalokohteisiin. Tämän vuoksi asiaan ei Postin mielestä pitäisi soveltaa Viestintäviraston ohjeita postilaatikoiden sijoittamisessa ja noutomatkoista rivitai pientaloyhtiöiden alueilla. Posti ei voi pitää postin saajien noutomatkaa kohtuuttomana, koska Viestintäviraston ohjeissa ei ole mainittu yksityiskohtaisia metrimääriä noutomatkalle kerrostaloalueilla ja koska postilaatikot on sijoitettu keskeiselle paikalle talojen päätyyn.

Posti toistaa vastauksessaan jo aiemmin esittämiään perusteluja ja ilmoittaa pitävänsä edelleen kiinni tulkinnastaan, että "myös laatikko- ja lokerikkojakelu on jakelua rakennukseen asiakaskohtaisena jakeluna".

Vastauksensa loppuksi Posti ilmoittaa, että sopimusvapauden periaatteen toteutumisen vuoksi, "Posti katsoo olevansa oikeutettu päättämään ja sopimaan siirtääkö laatikkojakelusta luokkuunjakeluun." Selvitystensä perusteella Posti katsoo, että sillä on oikeus säilyttää nykyinen jakelutapa osoitteisiin Tyrskyvuori 17 ja 19.

6. Viestintäviraston ratkaisu

Suomen Posti Oyj:n on jaettava kirjelähetykset osoitteissa Tyrskyvuori 17 ja Tyrskyvuori 19 sijaitsevista kerrostaloista asuville postinsaajille asiakaskohtaisena jakeluna oviluukkuihin, edellyttäen, että huoneiston ulkovoressa on oviluukku eikä taloissa asuvien postin saajien ja/tai taloyhtiöiden edustajien kanssa toisin ole sovittu. Huoneistoihin, joissa postiluukku ei ole kirjelähetykset on jaettava postilaatikkoon, jonka sijoittamisesta asianosaiset sopivat keskenään. Elleivät asianosaiset sovi postilaatikon sijoittamisesta, siitä määrää Espoon kaupungin rakennusvalvontaviranomainen.

7. Ratkaisun perustelut

7.1 Postipalvelulain tulkinnasta

Postipalvelulain mukaan kirjelähetykset jaetaan kerrostaloihin rakennukseen asiakaskohtaisena jakeluna. Posti on selvityksessään ja vastineessaan esittänyt, että "myös laatikko- ja lokerikkojakelu on jakelua rakennukseen asiakaskohtaisena jakeluna". Viestintävirasto toteaa, ettei Postin väite kestä kriittistä tarkastelua. Väitteen kestävämmä myöskin seuraa pääasiassa siitä tosiseikasta, että lainsäätäjä on lain esitöissä selkeästi ilmaissut, että kerrostalojen asiakaskohtainen jakelu "sanonnalla tarkoitetaan postin jakamista huoneistokohtaisiin luukkuihin sisälle kerrostaloon. Näin ollen Posti ei voi vaatia laatikkojen sijoittamista kerrostalon ulkoseinään tai pihalle." (Eduskunnan liikennevaliokunnan mietintö LiVm 13/2000vp s. 12).

Todettakoon, että hallitus kyllä esitti postipalvelulakia koskevassa ehdotuksessaan, että kirjelähetykset voitaisiin jakaa kerrostaloihinkin välittömässä läheisyydessä olevaan laitteeseen tai rakennelmaan. Hallituksen esitys ei kuitenkaan tältä osin toteutunut eikä laki tullut voimaan hallituksen ehdottamassa muodossa. Eduskunta ei siis hyväksynyt hallituksen esitystä vaan totesi, että "valiokunnan käsityksen mukaan ei ole perusteltua, että postin jakelun tasoa huononnetaan pakottamalla taloyhtiöt järjestämään laatikostot kerrostalojen alakertaan ja ryhdytään sitten perimään erityistä maksua niiltä, jotka eivät voi tai halua siirtyä hakemaan postiaan sieltä, vaan toivovat edelleen luukkukantoa. Valiokunta pitää korkean palvelutason säilyttämistä postinjaossa kerrostaloihinkin tärkeänä ja ehdottaa 1 momenttia muutettavaksi siten, että kirjelähetykset tulee jakaa kerrostaloihin *rakennukseen asiakaskohtaisena jakeluna*". (LiVm 13/2000 vp ss. 11-12).

Viestintävirasto toteaa, että velvollisuus kerrostalojen luukkujakelusta perustuu postipalvelulakiin ja siihen, mitä lainsäätäjät on kertonut tarkoittaneensa sanonnalla "rakennukseen asiakaskohtaisena jakeluna". Viestintävirasto ei voi vastoin lainsäätäjän tahtoa määrätä että "laatikko- ja lokerikkojakelutkin ovat jakelua rakennukseen asiakaskohtaisena jakeluna". Eduskuntahan nimenomaisesti hylkäsi tällaiseen tulkinnan mahdollistavan säännöksen säätämisen. Viestintävirasto on sidottu hallinnon lainalaisuusperiaatteeseen eikä voi perustaa päätöstään muuhun kuin lakiin siinä muodossa, jossa se Eduskunnassa hyväksyttiin. Tämän vuoksi on myös selvää, ettei Viestintävirasto vastoin lainsäätäjän tahtoa voi päättää, että Postilla olisi oikeus vaatia laatikkojen sijoittamista kerrostalojen ulkoseinään tai pihalle.

Posti on selvityksessään vedonnut liikennevaliokunnan mietinnön kohtaan, jossa valiokunta toteaa, että "taloissa, joissa jo on ehditty siirtyä pois luukkukannosta, laatikkokantoa voidaan kuitenkin säännöksen estämättä jatkaa". Postin mielestä valiokunta on näin "kohtuusyistä halunnut antaa Postille oikeuden jatkaa vanhoissa kerrostaloissa lokerikko- ja laatikkojakelua."

Viestintävirasto toteaa tältä osin, että Suomen perustuslaki edellyttää, että yksilön oikeuksista ja velvollisuuksista säädetään lailla. Valiokunnan mietintö on osa lain perusteluja eikä perusteluilla voi myöntää tai evätä mitään oikeuksia. Sen sijaan perustelut voivat toimia apuna merkitykseltään epäselvän säännöksen tulkinnassa.

Mikäli lainsäätäjät olisi tarkoittanut antaa Postille *oikeuden* jatkaa vanhoissa kerrostaloissa jo aloitettua lokerikko- ja laatikkojakelua, asiasta olisi tullut säätää nimenomaisesti itse laissa. Näin ei kuitenkaan tehty siitä ilmeisestä syystä, että lainsäätäjät ei tahtonut tällaista oikeutta Postille antaa. Mietintönsä kirjatulla lausumalla valiokunta ilmeisesti halusi vain selvyiden vuoksi todeta, ettei postipalvelulain säännöksen tarkoituksena ollut johtaa siihen, että kerrostaloissa, joissa lähetykset jaetaan lokerikkoon, olisi lain voimaantulon jälkeen pitänyt siirtyä luukkujakeluun.

Valiokunnan toteamus, että "taloissa, joissa jo on ehditty siirtyä pois luukkukannosta, laatikkokantoa voidaan kuitenkin säännöksen estämättä jatkaa" ei toisin sanoen perusta Postille oikeutta vaatia lokerikko- tai laatikkojakelua. Lausunto yksinkertaisesti toteaa, että postipalvelulain säännös ei estä laatikkoon jakelun jatkamista, jos se on lain voimaan tullessa ollut jakelutapana. Taustalla on kuitenkin lainsäätäjän selvä kanta siitä, että "taloyhtiön niin toivoessa jakelun tulisi tapahtua huoneistojen ovissa oleviin luukkuihin".

7.2 Viestintäviraston postinjakeluohjeesta

Viestintävirasto on postinjakelun järjestelyistä antamien ohjeiden ja suositusten kohdassa 4.1.1 siteerannut postipalvelulain 12.1 §:ää (kirjelähettykset jaetaan kerrostaloissa rakennukseen asiakaskohtaisena jakeluna). Tämän jälkeen ohjeen kohdassa on toistettu, mitä liikennevaliokunta (LiVm 13/2000vp s 12) on kertonut tällä säännöksen kohdalla tarkoittaneensa. Viestintävirasto toteaa, että ohjeen tarkoitus on liikennevaliokunnan mietintöä mukaillen informoida lukijaa siitä, ettei postipalvelulais- sa säädetyn kerrostaloja koskevan jakelutapasäännöksen tarkoitus ole johtaa tilanteisiin, joissa taloyhtiöt vastoin tahtoaan joutuisivat asentamaan puuttuvat postiluukut huoneistojen ulko-oviin. Sen sijaan lain voimaantullessa vallinnutta jakelutapaa *voidaan* lain säännöksestä huolimatta jatkaa.

7.2.1 Kohtuullinen matka postilaatikolle

Ratkaisunhakijoiden postinnoutomatkan eli postilaatikkojen etäisyyden osalta Posti on todennut, että sen mielestä asiaan ei pitäisi soveltaa Viestintäviraston ohjeita postilaatikoiden sijoittamisessa ja noutomatkoi- sta rivi- tai pientaloyhtiöiden alueilla, koska ratkaisupyynn- tö koskee jakelutapaa kerrostalokohteisiin. Posti on myös todennut, ettei se voi pitää postin saajien noutomatkaa kohtuuttomana, koska Viestintäviraston ohjeissa ei ole mainittu yksityiskohtaisia metrimääriä noutomatkalle kerrostaloaluel- la.

Viestintävirasto huomauttaa, että kerrostaloissa asuvien postin saajien lähetykset tulee lain mukaan jakaa huoneistokohtaisiin luukkuihin sisälle rakennukseen. Tästä lähtökohdasta katsottuna on selvää, ettei Viestintäviraston ohjeessa ole mainittu mitään kerrostaloissa asuvien postin saajien postin noutomatkan pituudesta. Postipalvelulain näkökulmastahan kysymyksessä oleva noutomatkan pitäisi olla lähes olematon.

Yhtä selvää on kuitenkin, että jos kerrostaloissa asuvien postin saajien lähetykset pääsäännöstä poiketen jaetaan muualle kuin oviluukkuihin, heidän postin noutomatkinsa tulisi olla kohtuullinen. Viestintävirasto pitäisi perusteltuna suhteuttaa kerrostalossa asuvien postin saajien kohtuullinen noutomatka rivi- ja pientaloissa asuvien postin saajien postin noutomatkaan.

7.3 Postin sopimusvapaudesta

Viestintävirasto huomauttaa, että tässä asiassa ei ole kysymys postipalvelulain 14.1 §:sta, jonka mukaan postin saaja voi sopia Postin kanssa poikkeavista postinjakelujärjestelyistä kohtuullista maksua vastaan. Sen sijaan tässä on kysymys ratkaisunhakijan pyynnöstä, että lähetykset jaettaisiin lain edellyttämällä tavalla.

Postin sopimusvapautta ei Viestintäviraston näkemyksen mukaan muutenkaan ole asetettu kyseenalaiseksi. Viestintävirastoa huolestuttaa kuitenkin Postin vastineesta ilmenevä Postin käsitys sopimusvapauden merkityksestä. Posti näyttäisi ymmärtävän sopimusvapauden kovin yksipuolisella tavalla lausuessaan, että "jotta sopimusvapaus toteutuisi Posti katsoo olevansa oikeutettu päättämään ja sopimaan, siirrytäänkö laatikkoja- kelusta luukkujakeluun." Sopimukseksi ei voitane kutsua asiaa, josta yksi osapuoli yksinvaltaisesti päättää. Joka tapauksessa millään yhteisöllä tai yksilöllä ei kuitenkaan voi olla sopimusvapautta sen suhteen, noudattaa- ko se pakottavaa lainsäädäntöä, vai ei.

8. Lainkohta, johon päätös perustuu

Postipalvelulain (313/2001) 12 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 momentti ja 38 § 2 momentti.

9. Päätöksen voimaantulo

Päätös on voimassa tiedoksisaannista alkaen. Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

10. Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi postipalvelulain 38 §:n mukaisesti hakea muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Lain 6 §:n mukaan päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen se välittömästi vaikuttaa. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Apulaisjohtaja

Merja Saari

Lakimies

Sirpa Sillstén